

“ROSMALIA”

GROETEN

ROSMALEN

UIT

ROSMALLA

ISSN 0925-2894

is een uitgave van de Heemkundekring Rosmalen
en verschijnt eenmaal per kwartaal

Redactie:

N.M. Blankendaal

A.G. van der Valk-Koedooder

Redactieadres:

Herman de Manlaan 2

5242 CW Rosmalen

Leden en donateurs ontvangen "Rosmalla".

Donateurs betalen minimaal f. 25,- per jaar.

Abonnement is mogelijk voor een kalenderjaar en
kost f. 25,- , over te maken op het bankreke-
ningnr. van de Heemkundekring, onder vermelding
van "Rosmalla 90/91".

Bankrekeningnr.: 18.45.43.444

Rabobank Rosmalen

postgiro van de bank: 1099372

ten name van Heemkundekring Rosmalen

Deken Fritsenstraat 53

5243 VM Rosmalen

ROSMALLA

een uitgave van de Heemkundekring Rosmalen

Jrg. 1 (1990-1991) no.2,
april 1991

INHOUDSOPGAVE

Van de redactie	2
Secretaris Frans Janssen treedt af <i>Theo Derksen</i>	3
25 jaar geleden. Over deze grenswijziging mag niet meer gepraat worden <i>Henk de Werd</i>	5
Een klokkengieter op het kerkhof <i>Wim Leenman</i>	8
Van sluier tot poffer <i>A. Diebels-Bartels</i>	10
"Rosmalen, Toen en Nu" <i>Blankie</i>	13
Sloop van de St Josephschool <i>Harry Coppens</i>	14
Zoekplaatje	17
Adrianus Kusters, bouwkundige te Rosmalen <i>Will Croonen</i>	18
Uit het begrafenisboek van Hintham <i>Henk de Werd</i>	24

VAN DE REDACTIE

Alhoewel enigszins te laat, waarvoor onze excuses, verheugt het ons U het tweede nummer van "Rosmalla" aan te bieden. We hebben getracht dit nummer nog aantrekkelijker te maken door meer foto's te plaatsen.

Het spijt ons U te moeten mededelen dat Michiel van Heumen wegens drukke werkzaamheden als redactielid heeft moeten bedanken. Voor zijn werkzaamheden om het blad van de grond af te krijgen zijn wij hem veel dank verschuldigd.

Voor U met vakantie gaat hopen wij nummer drie uit te brengen, zodat U met een gerust hart op stap kunt gaan.

U wordt vriendelijk verzocht de copie voor dat zomernummer uiterlijk 1 juni 1991 in te leveren bij de redactie.

Vooraf van de werkgroepen verwachten wij veel nieuws, hetgeen nu helaas niet het geval is. De werkgroep klederdrachten vormt hierop een grote uitzondering. Wij hopen dat U met dit nummer veel leesplezier zult hebben en daardoor Uw liefde voor de plaatselijke geschiedenis vergroot zal worden.

De redactie.

SECRETARIS FRANS JANSSEN TREEDT AF

door Th.G.J.M. Derksen, voorzitter Heemkundekring Rosmalen

Vorig jaar heeft Frans Janssen zijn functie als secretaris van onze Heemkundekring om gezondheidsredenen neer moeten leggen.

Ofschoon wij in onze Ledenvergadering van 14 november 1990 hierbij reeds hebben stil gestaan, heeft de redactie van "Rosmalla" mij gevraagd in deze 2de uitgave van ons periodiek hier nog even aandacht aan te willen schenken.

Ik wil dit graag doen.

Toen op 18 oktober 1988 de Heemkundekring Nuwe-lant te Nuland een informatieavond organiseerde voor een aantal Rosmalenaren van wie min of meer bekend was, dat zij belangstelling hadden voor heemkunde, was daarbij ook Frans Janssen aanwezig.

Toen die avond besloten werd een initiatiefcomité op te richten om dit voornemen gestalte te geven heeft Frans zich, met het enthousiasme dat hem zo kenmerkt, opgeworpen als coördinator.

In de oprichtingsvergadering van 12 januari 1989, die door Frans werd voorbereid en geleid en waarin hij zich kandidaat stelde voor de functie van secretaris, werd dit met applaus begroet. Vanaf dit tijdstip, tot zijn ziekte in maart 1990, heeft hij op uitstekende wijze het secretariaat vervuld.

Frans heeft dus aan de wieg gestaan van onze Heemkundekring.

Door zijn interesse, toewijding en stimulerende wijze van doen, heeft hij onze vereniging mee opgestart en opgestuwd tot wat ze nu is. Hij was daarbij als het ware het hart en de ziel van onze kring. Hij ging er zo in op, dat hij er iedere dag wel daadwerkelijk of in gedachten mee bezig was. Als man van het eerste uur en als secretaris, die een goed geoliede as van ons bestuur was, zullen we hem zeker missen.

Gelukkig is het met zijn gezondheid thans zodanig gesteld, dat hij onze bijeenkomsten weer kan bezoeken, zodat hij een waardevolle inbreng in het werk van onze Heemkundekring zal kunnen blijven leveren.

Frans bedankt voor je vele werk, vriendschap en ondervonden steun.

25 JAAR GELEDEN

"Over deze grenswijziging mag niet meer gepraat worden"

door Henk de Werd

In november 1965 sloten Rosmalen en Den Bosch een zogenaamd herenaccord, waarbij Den Bosch beloofde "noch nu, noch in een later stadium, andere wijzigingen van de grens van de gemeente 's-Hertogenbosch met die van Rosmalen na te streven". De gemeenteraad van Den Bosch ging, na een bespreking in besloten zitting, zonder hoofdelijke stemming, accoord met een voorstel i.z. de wijzigingen van de grenzen tussen Den Bosch en Rosmalen.

Bij dit voorstel kreeg Den Bosch er 100 ha grond bij in Noord (gelegen noordelijk van de Heinis

BIJLAGEN 1965

tot de handelingen
van de raad.

No. 236

21 oktober 1965
Ag. no. 262 A.Z.

Voorstel inzake wijziging van de grenzen tussen de gemeenten 's-Hertogenbosch en Rosmalen.

Aan de gemeenteraad.

In de afgelopen jaren hebben de onderlinge contacten met de gemeenten Empel c.a. en Engelen er toe geleid, dat de besturen van deze gemeenten besloten medewerking te verlenen tot samenvoeging van hun gemeenten met de gemeente 's-Hertogenbosch.

Het doet ons genoegen, u thans te kunnen mededelen, dat de dezerzijds gevoerde besprekingen met burgemeester en wethouders van Rosmalen er toe hebben geleid, dat in principe overeenstemming werd bereikt inzake wijziging van de grens tussen beide gemeenten, zoals deze is neergelegd op tekening I behorende bij het hierna volgende ontwerp-besluit.

Het in deze opzet naar onze gemeente overgaande Rosmalens grondgebied is noodzakelijk om tot een integraal juist uitbreidingsplan te geraken voor het stadsdeel Noord. Dit zal speciaal bestemd worden voor woningbouw. Aangezien met de bebouwing in Noord zeer spoedig moet worden begonnen, omdat elders in onze gemeente geen ruimte meer beschikbaar is, moeten wij reeds nu weten of bij het ontwerpen van een uitbreidingsplan voor „Noord” er redelijkerwijze van kan worden uitgegaan, dat het onderhavige Rosmalense gebied t.z.t. bij 's-Hertogenbosch zal worden gevoegd.

Ter verkrijging van compensatie opteert het gemeentebestuur van Rosmalen voor een, grotendeels ten noorden van de spoorlijn 's-Hertogenbosch—Nijmegen gelegen gebied, waardoor een inspringende hoek van onze gemeente in het Rosmalens grondgebied wordt geëlimineerd en voor Rosmalen ter plaatse, in samenwerking met onze

Eerste bladzijde van een voorstel van B & W van 's-Hertogenbosch aan de gemeenteraad over grenswijziging tussen 's-Hertogenbosch en Rosmalen

en westelijk van de geplande rijksrondweg, aansluitend bij het grondgebied van Empel), maar.. liet zijn aanspraken in de richting van Hintham-Zuid varen. Daartegenover stond dat "Rosmalen zich bereid verklaarde het deel van het door de grenswijziging toegevallen grondgebied van ongeveer 50 ha ten noorden van de spoorlijn naar Nijmegen, te bestemmen voor zogenaamde schone en droge industrie en voor recreatiedoeleinden".

In het kader van de vestiging van die industrie en voor het realiseren van de recreatiemogelijkheden zouden twee schappen worden opgericht. Tenslotte beloofde Den Bosch "nooit meer naar verdere grenswijzigingen met die van Rosmalen te zullen streven".

Hoewel men in de Bossche raad niet helemaal enthousiast was -er werd zelfs gesproken over "een zware wissel op de toekomst" door het raadslid Verkuylen (juist ja, de man van de beroemde Stienstra-affaire) en "een bittere pil" door Mevr. Hustinx-Spoorenberg (Zij woonde in het park tegenover het stadion De Vliert. Haar kinderen gingen in het Rosmalense Hintham naar school. In haar uitlating proef ik duidelijk persoonlijke "belangen")- was men toch verheugd omdat het voorstel duidelijk op een vruchtbare samenwerking met Rosmalen wees.

Burgemeester Lambooy van Den Bosch stak niet onder stoelen of banken dat hij het "rechtlijnger zou hebben gevonden als Rosmalen aan de wenssen van Den Bosch was tegemoet gekomen. Maar, aldus Lambooy, het compromis dient het belang

van woningbouw en industrie. Men moet in het leven compromissen kunnen sluiten".

In Rosmalen had men de zaak in een goed half uur bekeken. De heer v.d. Valk betreurde het enigszins dat enkel en alleen financiële argumenten en motieven tot behoud van Hintham doorslaggevend waren geweest. "Niemand in Hintham, zowel in Noord als in Zuid, wenst aansluiting bij Den Bosch". Steekproeven, in zijn kwaliteit als raadslid en voorzitter van het maatschappelijk centrum Rosmalen genomen, hadden dit duidelijk aangetoond.

In Rosmalen was er, in tegenstelling tot Den Bosch, veel publieke belangstelling voor de behandeling van de grenscorrecties tussen Den Bosch en Rosmalen.

Een man een man, een woord een woord. Dat geldt ook voor Den Bosch !

Rosmalen

raakt nooit van de kaart!

Dat gaat dus mooi niet naar Den Bosch toe!

Hang dit affiche voor uw raam, laat zien dat u tegen herindeling bent.

EEN KLOKKEGIETER OP HET KERKHOF

door W. Leenman

Wij, Jan Willems van Uden, president ende Arijen Willems van der Horst, schepenen der dorpe ende dinckbancke van Rosmalen, geleghen inde quartiere van Maeslant, Meijerije der stadt van s-Hartogenbosche, tuijgen, attesteren, ende certificeren, mits desen, voor de oprechte waerheijt, ter instantie ende requisitie van Mr. Jan Fremij, kloeckgieter, dat den selve inden jaere 1682 inde maende van junij ende juluij binnen onse voorsz. dorp op de kerckhooff alhier, heeft vergooten vier clocke, eens van drijduijsent pont, ende eene van negenhondert pont, voor ons voorsz. dorp, ende twee voor de stadt ende vrijheijt van Oschen, ende sigh daer inne soodanich geëxcereert ende gedragen, dat den selve daer toe bequaem ende habiel geoordelt wert, te selve ambacht, in qualiteijt als mr. te expeeren, alsoo de voornte. klokke geladt ende suiijver, met fraeije leteren ende looffwercke daer rontomme geheel ende in alles volgooten gelijk die twee hier inden tooren sijn hangende, gevende, doort luijden van haer eene goede resonantie ende clanck, ende want het goddelijck is

der waerheijt getuijgenisse te geven des versoght sijnde, soo hebben wij schepenen voornoempt, dese onse attestatie met onse dorpszegel hier onder op doen drucken ende door onse geswooren Secret. laeten uijtmaecken alhier tot Rosmalen, den 6 Augustie 1682.

Jan Willems van Uden

Adriaen Willems van der Horst

Jan de Cock Secrct.

1682

Bron: Rijksarchief in Noord-Brabant, Rechterlijk archief Rosmalen, inv.nr. 21

VAN SLUIER TOT POFFER

door A. Diebels-Bartels

Eeuwenlang heeft de vrouw het hoofd bedekt gehouden. Was in de 16de eeuw de sluier erg belangrijk, in de 17de eeuw komen er al kleine mutsjes, de z.g. keuveltjes of koveltsjes.

Ze werden gedragen tot ver in de 20ste eeuw. Tot 1850 waren de mutsen nog erg eenvoudig, maar in de 2de helft van de 19de eeuw veranderde de muts heel sterk en rond 1900 waren er in Brabant erg veel verschillende uitvoeringen met een grote verscheidenheid aan namen.

Er was geen gebied waar uitsluitend één bepaald type muts werd gedragen. Wel waren er streken waar één bepaald type muts overheerste.

De ontwikkeling van de poffer 1870-1920

Zo ontstond na 1870 in de Meierij en Oost-Brabant de muts met poffer. De poffer was aanvankelijk een kleine versiering; een soort bloemenkrans met linten die over de muts werd gelegd.

Maar geleidelijk aan werd de versiering groter en breder en groeide na 1900 uit tot de kolossale poffer.

De muts met poffer werd gedragen op zondag, bij feestelijke gebeurtenissen of als men op visite ging. Door de week droeg men de witte muts zonder poffer of een klein mutsje (koveeltje).

Tot de 2de wereldoorlog bleef de muts een belangrijk onderdeel van de klederdracht.

Een paar oorzaken van het verdwijnen van muts en poffer zijn:

- Na 1930 werd geleidelijk aan de kleding gemoderiseerd.
Men ging werk zoeken buiten de eigen gemeenschap of in de stad en men nam de burgerkleding over. Die kleding was bovendien gemakkelijker bij het werk.
- Toen de fiets kwam, verdween ook een aantal mutsen, want fietsen met een poffer op, in ons winderige klimaat, was bijna onmogelijk.
- In de 2de wereldoorlog was het erg moeilijk aan materiaal te komen om mutsen te maken. Na de oorlog waren dan ook de meeste mutsen verdwenen.

In Rosmalen zijn nog een paar dames de muts blijven dragen tot ongeveer 1960. Ze wilden geen hoed dragen en voelden zich zonder iets op hun hoofd, niet aangekleed.

Maria de Wit-Bosch droeg muts en poffer tot haar dood in 1963

"ROSMALEN, TOEN EN NU"

door Blankie

Het is alweer vier maanden geleden dat de Heemkundekring zich presenteerde aan het publiek. De reacties waren zeer enthousiast. Het enige negatieve geluid was.....het was te druk. De reacties logen er niet om. "Goed initiatief" -"Wat is er veel afgebroken" -"Wat was Rosmalen mooi"-. Opmerkelijk is het feit dat ook de nieuwe bewoners de tentoonstelling op prijs hebben gesteld. "Ik woon hier pas, maar ik vind het erg leuk om te zien hoe het geweest is" was een leuke opmerking.

De schooljeugd uit Rosmalen bezocht klassikaal de tentoonstelling op maandag en dinsdag. Door middel van een vragenlijst kon de jeugd doelgericht te werk gaan. Er was een moeilijke vraag bij: "Wie organiseert deze tentoonstelling?" Een taak voor de Heemkundekring om wat meer reclame te maken bij de jeugd. Dankzij de medewerking van velen is de Heemkundekring er in geslaagd om de liefde voor geboorte- en/of woonplaats bij het publiek te animeren. Het is te hopen dat het geen kortstondige liefde zal blijken te zijn.

Burgemeester R. Pans en echtgenote bekijken de poffers foto: M.F. van Engelen

SLOOP VAN DE ST. JOSEPHSCHOOL

door Harry Coppens

Na de Mariaschool zal ook de St. Josephschool of te wel de jongensschool, zoals ze genoemd werd in de tijd dat er in deze contreien van coeducatie nog geen sprake was, eerdaags een roemloos einde beschoren zijn.

Het is zeer wel mogelijk dat bij het verschijnen van dit nummer slopers hun vernietigend werk reeds grondig hebben uitgevoerd. Voor vele Rosmalenaren, met inbegrip van velen uit Maliskamp, die in hun jeugd jaren de afstand Maliskamp-Rosmalen v.v. dagelijks te voet moesten overbruggen, zullen met het verdwijnen van dit bouwwerk alleen nog maar herinneringen overblijven.

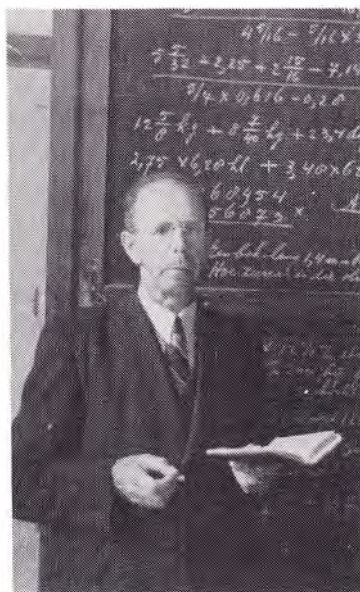

De St. Josephschool aan de schoolstraat. Foto H. de Werd

Van de heer J.G. Ceelen, het toenmalige hoofd, die ook op de groepsfoto staat, hebben we nog een aparte foto afgedrukt. Een zeer karakteristieke foto, dat zal een ieder beamen, die hem hebben gekend. De opgaven zoals ze op het bord staan geschreven zal men nog duidelijk voor de geest kunnen halen. Een kleine dertig jaar, van 1925-1953, heeft hij als hoofd zijn beste krachten aan het onderwijs gegeven. Tot ongeveer 1931 was hij als zodanig werkzaam op de oude jongensschool, die zich tegenover het toenmalige klooster bevond.

Vanaf 1931 tot aan zijn pensionering in 1953 was de leiding van de school bij hem in goede handen. In de avonduren bracht hij vele jaren aan jonge boeren de nodige agrarische kennis bij en werden anderen opgeleid voor het middenstandsdiploma.

J.C.Ceelen
hoofd van de
St. Josephschool
in Rosmalen
van 1925-1953

Daarnaast was hij ook vele jaren organist in de Lambertuskerk.

In 1954 werd hij opgevolgd door de heer J.N. de Bok, die op zijn beurt na enkele jaren een opvolger vond in de persoon van de heer L. van Iersel. Na diens plotselinge dood in 1975 werd de heer P. Weber tot hoofd aangesteld. In 1978 betrok hij de nieuw gebouwde school "D'n Krommen Hoek".

In dat jaar werd de Josephschool gesloten en tot op de dag van vandaag voor allerlei andere doeleinden gebruikt. Na de Mariaschool en de Anna-school, is de Josephschool dus de derde school, die in luttele jaren het veld moet ruimen.

Tot slot moet ik eerlijk bekennen, anders hoort U het toch van anderen, dat ik zelf zes jaar op deze school heb gezeten en in een later stadium 12 jaar lang op deze school les heb gegeven.

Albert van Gerven
bij de ingang
van de Joseph-
school tegenover
de Lambertuskerk
1935

ZOEKPLAATJE: ROSMALEN OF HINTHAM ?

Luc van Gent, schrijver van het boek "October 1944 Den Bosch bevochten en bevrijd", zoekt de plaats waar deze foto gemaakt is.

De datum is bekend: 25 of 26 oktober 1944.

Het is generaal Ross, commandant van de Welsh divisie, die Rosmalen en Den Bosch bevrijd heeft, staande in zijn stafcar in overleg met andere commandanten.

Wie iets naders kan vertellen over de juiste plaats in Rosmalen of Hintham waar de foto gemaakt is, wordt verzocht contact op te nemen met de redactie.

ADRIANUS KUSTERS, BOUWKUNDIGE TE ROSMALEN, 1858-1931

door Will Croonen

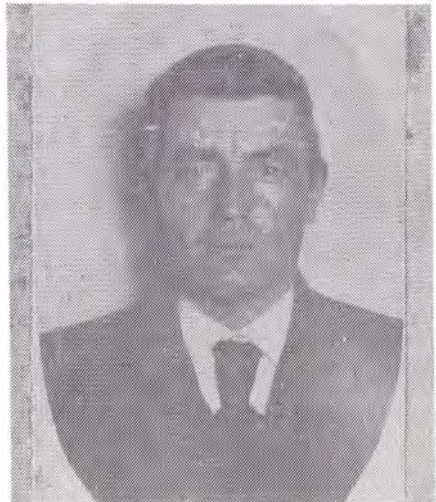
Voor de tentoonstelling ontvingen wij van mevrouw Van Antwerpen in bruikleen een register, dat was bijgehouden door een bouwkundige uit Rosmalen, de heer Adrianus Kusters, die leefde van 1858-1931. Ons lid, de heer Will Croonen, zelf stedenbouwkundige, heeft op ons verzoek een artikel geschreven over deze interessante figuur.

Zij, die de heer Kusters nog gekend hebben, worden vriendelijk verzocht contact op te nemen met de redactie.

Geboren in Berlicum als zoon van Cornelis Kusters, timmerman, vestigt hij zich in Rosmalen na zijn huwelijk in 1891.

In dat jaar trouwt hij op 33 jarige leeftijd met de 32 jarige Arnoldina van Oosterhout, weduwe van Petrus de Greef, bewoonster van een pand aan de Dorpsstraat. Oude Rosmalenaren herinneren zich nog de winkel van Dina Kusters en het café (later café van Helvoort). Sinds enkele jaren zijn er nu, na renovatie van het pand, een slijterij en een platenzaak in gevestigd (de nrs 33 en 33a).

A. Kusters

Van Adrianus is een register bewaard gebleven, waarin hij aantekening houdt van alle werkzaamheden, inclusief de financiële afrekening. Dit register is om verschillende redenen van belang. Op de eerste plaats omdat hij nauwgezet aantekening houdt van alle door hem beoordeelde bouwplannen.

Dit geeft een welkome aanvulling op het onderzoek dat de toenmalige streekarchivaris Johan van Heel heeft opgezet naar de vanaf 1906 verleende bouwvergunningen, welk onderzoek nog door de werkgroep beeldbepalende panden moet worden voortgezet en afgerond.

Verder geeft het een goed beeld van de praktijk van wat we nu een dorpsarchitect zouden noemen. Van 1891-1893 heeft hij toezicht gehouden voor Coudewater bij door anderen ontworpen gebouwen. In 1906 werd hij belast met de controle op alle bij de gemeente ingediende bouwplannen. Ingevolge de woningwet was dat toen vereist. Opvallend is dat hij ook optreedt als leverancier van meubels en andere timmerwerken tot doodskisten toe en als taxateur en vertrouwensman.

Gelet op de nauwkeurige manier waarin in het register alle onkosten en voorschotten worden verantwoord, was het vertrouwen dat hij genoot volkomen terecht.

Dit vertrouwen genoot hij niet alleen bij de gemeente maar ook bij het kerkbestuur en bij de nonnen.

Ook voor de gemeente Empel fungeerde hij als gemeente architect. Verder verbouwt hij in opdracht van het gemeentebestuur van Empel de openbare lagere school te Gewande. De bijbehorende onderwijzerswoning is mijn geboortehuis (1920).

In Empel bouwt hij in 1907 het nog bestaande herenhuis van H. Godschalx, een burgerwoning voor de gemeente en een roomboterfabriek (1906). Ook in Berlicum heeft hij veel gebouwd: een nieuwe school, de verbouwing van de school in Middelrode en voor H.C. Godschalx een sigarenfabriek in de Hoogstraat, nog bestaand maar niet al te gaaf behouden.

Ook de heer M.C. Godschalx (de brouwer) was een goede relatie.

Verder komen we opdrachten tegen uit Engelen, Heesch, Geffen, Alem en Kessel. Zo bouwt hij voor de gemeente Alem scholen in Alem en Kessel en behalve in Empel ook roomboterfabrieken in Alem en op de Kruisstraat (1912). Na de bouw van moderne (stoom)zuivelfabrieken in o.a. Berlicum en Nuland werd de fabriek op de kruisstraat in 1925 al verbouwd tot een dubbele woning.

De pastoors Fritsen en Hordijk maken regelmatig gebruik van zijn diensten. Zo bouwt hij in 1895 een nieuwe kapel bij het klooster en in 1905 een

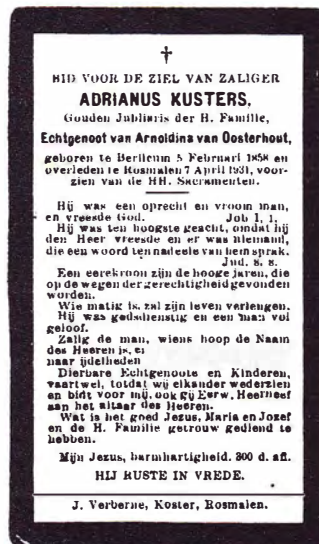

Fam. Kusters voor hun woning aan de Dorpsstraat

R.K. bijzondere meisjesschool bij het liefdesge-
sticht waarbij het kerkbestuur optreedt als op-
drachtgever.

Uiteraard is het bovenstaande slechts een greep
uit het totaal van de door hem ontworpen gebou-
wen. Nagegaan zal moeten worden wat hiervan nog
bestaat en wat cultuurhistorisch van belang is.

Verder is het register interessant in verband met
de prijzen. Zo is het uurloon van een vakman in
1896 13 cent. Als opzichter verdiende hij f 60.--
per maand ongeveer het dubbele van de timmerman.
Het controleren van een bouwplan werd door de ge-
meente gehonoreerd met f 5.-- per plan dat hij
zelf had ingediend. Het honorarium wordt, zoals
nu, berekend over de bouwkosten en bedraagt 5%.
Na de oorlog van 1914-1918 wordt alles duurder.
De controle van een bouwplan wordt dan gehono-
reerd met f.12.--, waarbij is inbegrepen het
toezicht op de

Bidprentjes van Adrianus Kusters en Arnoldina van
Oosterhout

uitvoering voor woningen, die met subsidie tot stand komen (1922). Het bouwen is duurder dan in de crisisjaren. Een middenstandswoning kost f 6500,--, een arbeiderswoning f 2500,--; in 1939 f 3500,-- resp. f 1800,--.

De afrekening van het honorarium verliep niet altijd probleemloos. Als betaling werd soms genomen met de levering van stro, ook boter komt voor als afbetaling. Anecdotisch is tenslotte de rekening wegens gemaakte onkosten voor de W.Ed.Geb. Heer E. van de Mortel, notaris. In 1900 had Kusters o.a. de oliemolen op de gele hoef voor de notaris verbouwd tot een woning. Wegens gemaakte onkosten voor de begrafenis van de echtgenote van de notaris in 1923 had hij ander werk verricht. De rekening luidde als volgt:

~~1023~~ den 19 September 1923

Rekening

voor den elied. gebr. Heer J. H. v. d. Mortel
Notaris te B. Bosch van Eder. Kusters.
te Rosmalen in 1923.

Augustus 21.

Wegens gemaakte kosten bij de begrafenis
van wijlen Vrouwe Catharina Gerardina
Antonia Johanna van de alderd. geboren
Alahie van Boekstede en heijmsche overleden
te B. Bosch, aan de linters met Rosmalen
na de begrafenis te samen 10 manschap, per
aan tafel, wegens gewone koffie, witte
brood, kaas, 3 sigaren en glas bier af 1.50
per persoon

f 15.00

voldaan op 19 September 1923

De rekening van Adrianus Kusters vanwege gemaakte kosten bij de begrafenis van de echtgenote van notaris Van de Mortel, 1923

Cafe en winkel Arnoldina Kusters-van Oosterhout

Bron: register van A. Kusters, in kopie aanwezig bij de Heemkundekring Rosmalen en bij het streekarchivariaat Langs Aa en Dommel (gemeentehuis Rosmalen)

UIT

door Henk de Werd

De parochie Hintham werd in 1910 gesticht. Pastoor van Thiel was de bouwpastoor. Behalve de "Memoriale Parochiae", waarin hij zeer uitvoerig de gebeurtenissen tijdens zijn pastoraat beschrijft, legde hij ook, naast het doop- en trouwboek, een begrafenisboek aan.

In 1942 overlijdt pastoor Van Thiel en wordt hij door zijn opvolger, pastoor Hoekx, in zijn eigen doodboek opgetekend:

"Uitvaart van den Zeereerw. Heer Carolus Antonius Maria van Thiel.

Geboren te Beek en Donk 15 Aug. 1870.

Priester gewijd 8 Juni 1895.

Professor te St. Michielsgestel 21 Juni 1895.

Pastoor en stichter der parochie te Hintham 9 Mei 1910.

Rector in St. Josephgesticht te Hintham 22 Oct. 1931.

Overleden te Helmond in St. Antonius Gasthuis 26 Sept. 1942.

Begrafenis en Uitvaart te Hintham Dinsdag 29 Sept.

1942 om 10 uur met vigiliën.

Celebrant en assistenten: Deken en Pastoors Rosmalen en Hintham

	f45.00
5 pond was	50.00
groote rouw	50.00
Zangkoor	15.00
best baarkleed	5.00
Daags baarkleed	-----
organist	-----
luiden(oorlog)	-----
graf maken	2.50
misdienaars	1.00
service	5.00
2 kaarsen a 60 ct per stuk	1.20
1 maand aflezen en zielboek	1.30
kruisweg en rozenkrans bidden	2.50
11 gelezen mnd	27.50
Zoveel mogelijk 1 jaar lang iedere week 1 gelezen H.Mis 40x2.50	100.00
Nog 30 jaren lang 1 gezongenb jaar dienst met zielboek 30x f 5.30	159.00
Recht van opstal grafmonument eerste rij van de eerste klasse	25.--

	f 490.--

In het doodboek van Hintham komen we ook beide smeden tegen, t.w. Gretje Vriens en Willem Havens. Bij de bouw van de Hinthamse Annakerk werd het ijzerwerk vervaardigd door smid Havens. Pastoor van Thiel schreef hierover in zijn Memoriale: "Het ijzerwerk is vervaardigd door W. Havens. De stijfhoofdigheid en onhandelbaarheid van den smid G. Vriens waren de oorzaak dat deze aan de levering van het ijzerwerk geen deel heeft gehad."

Smid Willem Havens werd 31 juli 1915 om 9 uur be-
graven.

De totale uitvaartkosten beliepen f 105,20, als
volgt gespecificeerd:

50 kaarsen	f85,--
baarkleed	1,--
graf	0,60
luiden	1,50
6 missen à f 1,60	9,60
200 prentjes	5,50
rozenkrans	2,--

Smid Vriens stierf bij de bevrijding van Hintham
22 oktober 1944.

Over hem lezen we in het begrafenisboek: "Gerar-
dus Vriens. Geb. te Aarle Rixtel 22 Dec. 1871.
Weduwnaar van Anna Jacoba v. Beek, overl. 1937.
Echtgenoot van Cornelia Marta van Raaijen.
Overleden in den tuin op 22 Oct. 1944 door gra-
naatscherven gewond (bediend).
Begraven op 26 Oct. n. 3 in de rij. klas B."

De eerste kerkmeesters van de Hinthamse Annaparochie waren Thijs van Gestel en Lambertus van Druenen.

Beide kerkmeesters schonken een gebrandschilderd raam aan de kerk.

"De beeldramen in het catechismuskapelletje zijn geschenken van de twee eerste kerkmeesters: M.A. van Gestel en L. van Druenen. Zij stellen voor resp. de Z. Margaretha Alacocque en de H. Augustinus". Beide ramen, gerestaureerd, zijn thans nog te bewonderen. De catechismuskapel van toen is thans de doopkapel.

Thijs van Gestel overleed in 1916 en werd 27 november begraven om 9 uur.

Hij was de tweede persoon die op klasse 1 kwam te liggen. Met vol zangkoor werd hij te rusten gelegd. Zijn uitvaart kostte f 92,70.

Voor 50 kaarsen werd gerekend	f74,--
baarkleed	1,--
Graf	1,--
luiden	1,50
kruisweg	0,60
6 missen	9,60
100 prentjes	3,--
rozenkrans	2,--

Lambertus van Druenen stierf in 1941. Over hem lezen we in het begrafenisboek: Lambertus van Druenen.

Weduwnaar van Maria de Kleijn. (29-8-1933)

Sedert de oprichting lid R.K. kerkbestuur en lid van de Eerewacht.

Begiftigd met Pro Ecclesia et Pontif.

Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Geboren te Rosmalen 10 juni 1858.

Overleden te Hintham 17 januari 1941.(Bediend H. Oliesel)

Begraven 21 Januari om half 11 solemneel boven zijne echtgenoot.

Zegel	f 0,10
4 waskaarsjes voor chap. ardente	1,20
100 pond was	100,--
groote rouw	50,--
volle zangkoor	15,--
celebrant met assistent	45,--
organist Remmers	-,--
Campana niet geluid	-,--
2 baarkleden	7,50
personeel service	5,--
misdienaars 6 x 25	1,50
een maand aflezen	1,--
1 jaar zielboek	0,30

2 kaarsen bij rozenkrans	1,20
grafmaken	2,50
500 bidprentjes	30,65
6 H. Missen	15,--
12 gelezen mnd.	30,--
Nog 20 gelezen H. Missen	50.--
Dubbelrecht van opstal tot 1991	25,--
Huur 28 stoelen en 2 tafels van parochiehuis	3,30

f 384,25

=====

De uitgave van het periodiek "Rosmalla" is mogelijk gemaakt door de financiële steun van:

Aannemersbedrijf P. Hoedemakers en Zn. B.V.,
Hintham 68, Rosmalen.

Advokatenkantoor van Mierlo, Pioenroosstraat
20, Rosmalen.

Assurantiebedrijf A. Lambermont, Burg. Wolters-
straat 1, Rosmalen.

Autobedrijf G. van den Berg, Hintham 162, Ros-
malen.

Autoschadebedrijf G. van den Berg, Hintham 160,
Rosmalen.

Bouwbedrijf H. Pennings en Zn. B.V., Dorps-
straat 4, Rosmalen.

Bouwbedrijf Timmers B.V., Heikampweg 6, Rosma-
len.

Bouwmaatschappij B.V. H. Pennings, Sportlaan
21, Rosmalen.

Cementindustrie Enci N.V., St. Teunislaan 1,
's-Hertogenbosch.

Foto Stijntjes, Molenhoekpassage 5, Rosmalen.

Grond- weg- en waterbouw van Creij en van Hoek
B.V., Huisbergenweg 6, Rosmalen.

Makelaarskantoor Abelen B.V., Burg. Mazai-
raclaan 18, Rosmalen.

Oliehandel J. Bouwmans, Tweeberg 1, Rosmalen.

P.B.O. Bouwbedrijf B.V., Tuinstraat 6, Rosma-
len.

Pluimveeslachterij Lotus B.V., Biestkampweg 2,
Rosmalen.

Reijmers Schoenen B.V., Pastoor van Thiellaan
8/10, Rosmalen.

Technisch installatiebedrijf Piels B.V., Frie-
zenstraat 7, Rosmalen.

Verenigde Heijmans Bedrijven B.V., Graafsebaan
13, Rosmalen.

Verstappen Handelsonderneming B.V., Klooster-
straat 5a, Rosmalen.

Gebr. Voets Weg- en waterbouw B.V., Pinkster-
bloemstraat 4, Rosmalen.

Bestuur:

Th. Derksen, voorzitter, Weidestraat 15, 5241
CW Rosmalen. Tel. 12591

J.W. Westerlaken, secretaris, Venstraat 53,
5241 CD Rosmalen. Tel. 13562

Sj. Hoedemakers-van der Sluis, penningmeester,
Deken Fritsenstraat 53, 5243 VM Rosmalen. Tel.
17366

Leden:

M. van Heumen, Annapark 13, 5246 AN Rosmalen.
Tel. 073-415239

H. de Werd, Hintham 127, 5246 AE Rosmalen. Tel.
073-415914

Copyright 1991

Heemkundekring Rosmalen

De redactie is niet verantwoordelijk voor de
inhoud der ondertekende artikelen

Bij de voorplaat: Ansichtkaart met rechts boven
het oude gemeentehuis aan de Dorpsstraat en in
het midden de standaardmolen (collectie
N.M.Blankendaal)

Ontwerp omslag: N.M. Blankendaal